

1.2 KEHITTÄVÄ TYÖNTUTKIMUS, OPPIMISTEHTÄVÄ 2

Pertti Huhtanen 013134510

1 TUNNISTA JA KUVAA VÄHINTÄÄN KAKSI ERILAISTA SOSIAALISTA KIELTÄ VALITSEMASSASI TOIMINTAJÄRJESTELMÄSSÄ

Valitsin toimintajärjestelmäksi edelleen erillisen energiatodistuksen laatimisen. Oppimistehtävässä 1 nimesin käyttäjät, omistajat ja ylläpitäjät - heillä kaikilla on oma sosiaalinen kielensä. Lisäksi tulevat lainsäätäjät, omistajien etujärjestöt ja erillisen energiatodistuksen laatijat.

Lainsäätäjän kieli

- hallinnon näkökulma, velvoittava määräys
- Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/91/EY
- Laki rakennuksen energiatodistuksesta 13.4.2007/487
- Ympäristöministeriön asetus rakennuksen energiatodistuksesta 765/2007
- 1§ Rakennuksen energiatehokkuus:

"Rakennuksen energiatehokkuus ilmaistaan tässä asetuksessa säädetyllä tavalla rakennuksen *energiatehokkuusluvulla*, joka saadaan jakamalla rakennuksen tarvitsema vuotuinen energiamäärä rakennuksen bruttopinta-alalla."

Omistajan edusjärjestön kieli

- edunvalvonnan näkökulma, kustannusten nousun jarruttaminen
- Suomen Kiinteistöliitto ry:n (omistajien edusjärjestö) pyynnöstä Eduskunnan ympäristövaliokunnalle antama lausunto HE 170/2006 vp (Rakennuksen energiatehokkuutta koskevaksi lainsäädännöksi) s 3 kappale 2:

"Asuntojen ja muiden rakennuksien vuokrasuhteet voivat olla lyhytkestoisia ja vuokralaiset vaihtua jopa muutaman kerran vuodessa. Mikäli tällainen vuokralaisen vaihtuminen edellyttäisi aina uusimman todistuksen esittämistä, muodostuisi siitä *lisäkustannus* vuokranantajalle, jonka tämä sisällyttäisi vuokraan."

[Pientalon] omistajan kieli

- omistaja-asukkaan näkökulma, oman käyttäytymisen korostaminen

"Kuten Kauno Ellek totesi, tämä energiatodistus on hölmöläisten hommaa. Lisää byrokratiaa, jonka toteutuksen suomalaiset EU:n piirissä parhaiten osaavat kumarrellessaan EU:n suuntaan. Konsultit laskuttavat suuria summia katselmuksista ja kansa köyhtyy. Kuten monessa kommentissa on todettu, *energiataloudellisuus riippuu eniten taloa käyttävästä perheestä*. Jos tällaiseen todistusten kirjoitteluun on todella mentävä, kaikki porsaanreiät asian suhteen on oltava selvillä ja tutkittuna.

Meillä itsellämme talon laajennuksen jälkeen sähkönkulutus on pysynyt suunnilleen samalla tasolla leivinuunin ahkerasta käytöstä johtuen. Seuraava asukas saattaisi tuplata sähkön kulutuksen."

Esko Haapaniemi

Talouselämä-lehden verkkokeskustelupalstalla 22.08.2008 10:27
<http://www.talouselama.fi/displayCommentList.do?threadId=7481>

- Haapaniemi ei tiedä tai muista, että pientalon (1-6 asuntoa) energiatodistus on vapaaehtoinen ja että käyttäjän energiataloudellisuus ei vaikuta energiatehokkuuslukuun, joka on laskettava teoreettisesti rakenneosien ominaisuuksien ja käyttötavan pohjalta

Käyttäjän kieli

- mukavuuden ja estetiikan näkökulma

"Tänä talvena *ei pitäisi kotona palella* tuulisella säällä niin paljon kuin aikaisemmin on palellut. Taloyhtiössämme tehtiin ikkunaremontti viime keväänä. Isojen remonttien esim. putkiremontti ja parvekeremontti jälkeen asukkaat olivat yllättävän suopeita ikkunaremontille. Kyllä sitä muutamassa syys- ja kevätkokouksessa täytyi kuitenkin alustavasti käsitellä. Ikkunat olivat pääsee turhan huonoon kuntoon.

...Ensimmäisen kerran, kun selitin ilmastonmuutoksen torjunnan ja ikkunaremontin yhteyttä, ei se kaikille ollut oikein selvää. Lopulta sain läpi nelinkertaiset ikkunat. Ennen meillä oli vain kaksinkertaiset. Ikkunat päästävät ulos lämpöä huomattavasti vähemmän kuin perusikkunat.

...Nelinkertaisissa ainoita ongelmia on se, että ikkunalaudat pienenevät ja *kukkia mahtuu muutama vähemmän ja että huonekuusi ja muratti varmaankin kuolevat*. Ennen ne viihtyivät hyvin ikkunalaudalla, vaikka tarvitsevat talvella alle 15 asteen lämpötilan."

Verkkopäiväkirja – 1. lokakuuta 2008 klo 21.41
<http://www.vihreatehdokkaat.fi/sari.hartonen/?p=29>

Ylläpitäjän kieli

- arkisen käyttötoiminnan ja ylläpitävän huollon näkökulma

"Kun kiinteistön sisäilmasta huolehtivat laitteet ikääntyvät, ne vaativat huoltoa. Huolto tuo aina mukanaan kustannuksia. Näitä *kustannuksia vältetään viimeiseen saakka ja energiaa säästetään rajoittamalla ilmanvaihtoa ja lämmityksen asetuservoja pienentämällä*. Huoltamattomilla, huonokuntoisilla laitteilla ei kuitenkaan päästä yhtä hyvään säätötulokseen kuin toimivilla laitteilla, mistä seuraa myös sisäilman laadun heikentyminen."

Janne Näreranta, Myyntipäällikkö/Elinkaaripalvelut, Datanomi, ins.opisk.(AMK), TAC Finland Oy
http://www.wwf.fi/ymparisto/ilmastonmuutos/vaittamia_ilmastopolitiikasta/ilmasto_vastauksia/energiatehokkaan_talon_sisailma.html

Energiatodistuksen laatijan kieli

- kriittinen, välineiden ja sääntöjen kehittämistä painottava näkökulma

"Asia kuulosti erittäin hyvältä ja mielenkiintoiselta aluksi. Nyt kun olin pyöritellyt asioita muutaman kiinteistön osalta, tulin siihen tulokseen, että jokseenkin tarkasti asia saadaan esitettyä asuintalon osalta, missä kiinteistösähkö on juuri sitä mitä siellä yleensä mitataan. Muissa kiinteistöissä sähkön osuus on aina jokin *arvaus ja tulkinta* kunkin katselmoijan osalta.

Ei taida tulla tästä laista kuin rahastuskeino joillekin konsulteille..... en ole kovinkaan innostunut enää koko asiasta, ainakaan ennen kuin saadaan selkeämpi esitys kulutuksille."

Ote Erillisen energiatodistuksen laatiminen (ETE) -koulutukseen osallistuneen oppimispäiväkirjasta 27.05.2008.

2 TUNNISTA JA KUVAA JOKIN TÄRKEÄ RAJA VALITSEMASI TOIMINTAJÄRJESTELMÄN SISÄLLÄ TAI SEN JA TOISTEN TOIMINTAJÄRJESTELMIEN VÄLILLÄ

Lainsäätäjä keskittyy energiatehokkuusluvun laskennan ohjeistamiseen. Erillisen energiatodistuksen laatija havaitsee, että lain määäämien ja asetuksen liitteissä tarkasti kuvattujen laskentakaavojen tekijöitä ei tosielämässä ole mitattu:

"...Mikäli jäähdytykseen kulutettua sähkömäärää ei ole erikseen mitattu, käytetään sen osuutena 50 % kiinteistösähköstä."

YM asetus rakennuksen energiatodistuksesta 765/2007, liite 1 s 22

3 KUVAA KONKREETTINEN ESIMERKKI EM. RAJAN YLITTÄMISESTÄ

Tutkinnonsuorittaja otti yhteyttä ympäristöministeriöön ja haki sieltä "mustaa valkoisella", jotta asuinkerrostalojen kylmiöihin ei tarvitse soveltaa asetuksen 765/2007 kohtuuttoman ankaraa 50%:n sääntöä.